

Konya Selçuklu

ANAOKULU-İLKOKUL
(VELİ)

AKRAN ZORBALIĞI

OCAK, 2023

Akran zorbalığı, bir veya birden çok öğrencinin, kendilerinden daha güçsüz öğrencileri, kasıtlı ve sürekli olarak rahatsız etmesiyle sonuçlanan ve kurbanın kendisini koruyamayacak durumda olduğu bir durumdur.

ZORBALIK 4 BAŞLIK ALTINDA TOPLANABİLİR:

•**Fiziksel zorbalık** (vurmak, yumruk atmak, tırmalamak, ısırma, tükürmek, eşyalarına zarar vermek ,oyuncak atmak vb.) mezden gelmek, utandırmak, taklit etme, arkadaşlığı bitirmek ile tehdit etme)

•**Siber zorbalık** (internet/ mesaj yolu ile söylenti yaymak, rahatsız edici mesajlar göndermek).

•**Sözel zorbalık** (lakap takmak, alay etmek, söylenti çıkarmak, küfür etme,)

•**Sosyal zorbalık** (oyuna almamak, dışlamak, gör-

kullandıkları görülmektedir. Bununla birlikte, arkadaşlığı bitirmekle tehdit etme, oyundan dışlama, hakkında kötü söylentiler yayma gibi davranışlar da görülmektedir.

Okul öncesi ve ilkokul dönemlerinde çocukların fiziksel ve sözel zorbalık davranışlarını daha sık

BÜLTEN İÇERİĞİ

- Akran Zorbalığı
- Zorbalık Döngüsü
- Zorbalık Yapan Çocukların Bireysel Özellikleri
- Zorbalık Yapan Çocukların Ailesel Özellikleri
- Zorbalığa Maruz Kalan Çocukların Özellikleri
- Zorbalığa Maruz Kalan Çocukların Ailesel Özellikleri
- Çocuğunuzun Zorbalığa Maruz Kaldığını Nasıl Anlarsınız
- Çocuğunuz Zorbalığa Maruz Kalıyorsa Neler Yapabilirsiniz
- Çocuğunuzun Zorbalık Yaptığını Nasıl Anlarsınız
- Çocuğunuz Zorbalık Yapıyorsa Neler Yapabilirsiniz

ZORBALIK DÖNGÜSÜ

Zorbalık döngüsünde üç grup yer alır:

Zorba, Zorbalığa Maruz Kalan (Kurban) ve Seyirci.

Zorba, kurbandan fiziksel ve psikolojik olarak daha güçlü olan ve zarar veren kişidir.

Kurban ise zorbalığa maruz kalan, zorbanın zarar verici davranışlarını yönelttiği bireydir.

Seyirciler ise zorbaca davranışların sergilendiği ortamda olmasına rağmen davranışları durdurmak adına bir adım atmazlar.

Bir veya birden çok öğrencinin, kendilerinden daha güçsüz öğrencileri, kasıtlı ve sürekli olarak rahatsız etmesiyle sonuçlanan ve kurbanın kendisini koruyamayacak durumda olduğu bir durumdur.

**ZORBALIK YAPAN
ÇOCUKLARIN BİREYSEL
ÖZELLİKLERİ**

- Başkaları üzerinde egemenlik kurmayı sevmeye
- Diğerlerinin duygularına karşı duyarsız olma
- Düşünmeden, tepkisel ve aceleci davranma
- Öfke kontrolü problemi yaşama
- Yetişkinlere karşı itaatsiz davranışlarda bulunma
- Okul dışındaki ortamlarda da saldırganca davranma

**ZORBALIĞA MARUZ
KALAN ÇOCUKLARIN
BİREYSEL ÖZELLİKLERİ**

- Çekingen, içe kapanık, itaatkar olma , düşük özgüven
- Sosyal ortamlarda endişeli, kaygılı, güvensiz davranışlar sergileme
- Farklı fiziksel özelliklere sahip olma (örn. aşırı kısa/uzun boy, aşırı zayıf/kilolu, kekemelik, gözlük kullanma)
- Fiziksel veya zihinsel engel/farklılığa sahip olma
- Göçmen olma/etnik azınlık grubuna dahil olma

**ZORBALIK YAPAN
ÇOCUKLARIN AİLESEL
ÖZELLİKLERİ**

- Anne-baba arasında çatışma
- Aile içi şiddet, fiziksel ve/veya duygusal istismar
- Anne-babanın ilgi, sevgi, yakınlık göstermemesi
- Çocuğa fiziksel ceza verilmesi
- Çocuğun saldırgan davranışlarla istediğini elde edebilmesi
- Aile içinde olumsuz rol modellerinin olması (örn. küfürlü konuşan veya şiddet uygulayan annebabalar/kardeşler)

**ZORBALIĞA MARUZ
KALAN ÇOCUKLARIN
AİLESEL ÖZELLİKLERİ**

- Aşırı koruyucu ve kollayıcı anne babalar
- Aile içi iletişimin zayıf/kopuk olması
- Çocuğun aile ortamında saldırgan davranışlara maruz kalması

**İÇERİK
HAZIRLAMA
EKİBİ**

Bahar SEYHAN
Vali İhsan Dede Anadolu
Lisesi

Emine ÇİÇEK
Şehit Ufuk Baysan Anadolu
Lisesi

Emine ÜRÜN
Mimar Sinan ilkokulu

Melek ÖZDEMİR
Erenköy anaokulu

Raşit KÖSE
Toki ilkokulu

Şerife BÜLBÜL
Mustafa Karacığan ilkokulu

Şeyma Yiğit
Mehmet ZahidKotku Kız AİHL

ÇOCUĞUNUZUN ZORBALIĞA MARUZ KALDIĞINI NASIL ANLARSINIZ

Birçok çocuk zorbalığa uğradığını fark edemeyebilir, fark etse dahi bunu “Ben zorbalığa uğruyorum” şeklinde ifade edemez

- Çocuğunuz okula gitmek istemiyor ise (her zamankinden daha yoğun bir isteksizlik göstermesi),
- Çocuğunuzun eşyalarının sık sık yok olduğunu ya da zarar görmüş halde geri getirdiğini görüyor iseniz,
- Okul arkadaşlarından hiç söz etmiyor ise,
- Çocuğunuzun açıklayamadığı yara ya da yara izleri var ise,
- Günlük rutinlerinde değişiklikler fark ettiyseniz (yemek yeme, uyku, oyun vb.),
- Olağan dışı duygu dalgalanmalarının artması (öfke patlamaları, ağlama krizler, altını ıslatma, tırnak yeme vb.)
- Kendi oyunlarında, zorbalıkla ilişkili senaryolar üretme
- Vücudunda morluk, çizik, yara vb. belirtiler

Çocuğunuzla böyle bir durumda okulda kimden ve ne şekilde yardım isteyebileceğini konuşun. Gerekirse evde provalar yapın

ÇOCUĞUNUZ ZORBALIĞA MARUZ KALİYORSA NELER YAPABİLİRSİNİZ?

Çocuğunuzla neler yaşadığı konusunda konuşun. Çocuğunuzla onun yanında olduğunuzu ve ona yardım etmek istediğinizi belirtin. Zorbaliğa uğramanın onun bir hatası olmadığını açık bir şekilde ifade edin. Olumlu özelliklerini vurgulayın.

Zorbaliğa nasıl karşı çıkabileceğine dair basit planlar geliştirin. Örneğin, zorbalık durumunda çocuğunuza net ve kendinden

emin bir şekilde «hayır, dur» demesini; «zorbaca davranma» demesini önerebilirsiniz. Buna dair evde rol canlandırma çalışmaları yapabilirsiniz.

Çocuğunuzla böyle bir durumda okulda kimden ve ne şekilde yardım isteyebileceğini konuşun. Gerekirse evde provalar yapın

Çocuğunuzun kendini etkili bir şekilde ifade edebilmesine

yönelik çalışmalar/etkinlikler/oyunlar planlayın. Yeni arkadaşlıklar kurması ve sağlıklı sosyal ilişkiler sürdürebilmesi için gerekli becerileri kazanmasını sağlayın. Bu konuda kitaplardan faydalanabilirsiniz.

ÇOCUĞUNUZUN ZORBALIK YAPTIĞINI NASIL ANLARSINIZ?

- Çocuğunuz diğer çocuklara kötü davranıyor ve onlarla alay ediyor ise
- Çocuğunuz genellikle huzursuz ve öfkeli davranışlar sergiliyor ise
- Kuralları dinleme ve uymada zorluk yaşıyor ise
- Öğretmen ve ebeveynlerine sıklıkla karşı geliyor
- Akranlarına hükmetmeye, boyun eğdirmeye çalışıyor ise
- Başkalarının duygularına duyarlı olmuyor ise (empati kurmakta zorlanma)
- Çocuğunuz arkadaşlarından bahsederken lakap takıyor ve aşağılayıcı ifadeler kullanıyor ise
- Okuldan çocuğunuzun akranlarını veya kendinden küçük yaştaki çocukları rahatsız ettiği hakkında uyarı geldi ise; Çocuğunuzun arkadaşlarına zorbalık yapma ihtimali olabilir

Pasif Zorba:

Zorbayı alkışlayarak, mimikleri ile veya sözel olarak bu davranışları onaylayan kişi

ÇOCUĞUNUZ ZORBALIK YAPIYORSA NELER YAPABİLİRSİNİZ?

- Oyun oynamak/şakalaşmak ile zorbaca davranmak arasındaki farkı anlatın
 - Çocuğunuza zorbalık davranışlarını onaylamadığınızı net bir şekilde belirtin
 - Zorbalığın neden kötü bir şey olduğunu basit bir dille aktarın.
 - Zorbalığa maruz kalan çocuğun nasıl hissedeceği hakkında konuşun.
 - Çocuğunuza hangi davranışlarının zorbaca olduğunu aktarın, anlamasına yardımcı olun.
 - bu zorbalık davranışlarını neden gösterdiğini anlamaya çalışın.
 - Bu davranışlar yerine hangi davranışları yapabileceğini anlatın.
 - Kesinlikle fiziksel ceza vermeyin.
 - Çocuğunuzun davranışlarını değiştirebileceğine güvendiğinizi belirtin, gösterin
 - Herkesin farklı özellikleri olduğunu vurgulayın. Bu farklılıkları kabul edebilmesi için hikayeler
 - okuyun, oyunlar oynayın. Basit senaryolar canlandırın.
- Çocuğunuz zorbalık döngüsünde hangi grupta yer alırsa alsın (zorba-kurban-seyirci) sosyal yönden yıkıcı etkiler oluşturabilir. Yetişkinler tarafından göz ardı edilmemeli gerekli müdahaleler yapılmalıdır. Okul ile mutlaka temasa geçin. Psikolojik danışman/rehber öğretmen ve öğretmeniyle işbirliği kurun. Gerektiği zaman uzman desteği almaktan çekinmeyin

KİTAP ÖNERİSİ**Zorbalık konulu kitaplar**

- Vanessa'nın yanındayım (5+ yaş)
- Zor balık (4+ yaş)
- Zürafa pupa (5+ yaş)
- Teo'nun zorbalık kitabı (4+ yaş)
- Zorbalık (8+ yaş)
- Minik rakun ve iri kötü kabadayı (3+ yaş)
- Çiko zorbalıkla baş ediyor (4+ yaş)
- Rubi çok kaba davranıyor (4+ yaş)

Arkadaşlık konulu kitaplar

- Tavşancan ve faresu (4+ yaş)
- Sopa ile taş (4+ yaş)
- Üç kedi bir dilek (4+ yaş)
- Kırmızı elma(4+ yaş)
- Kırmızı kanatlı baykuş(4+ yaş)
- Çekirdek ve yumurta(4+ yaş)
- En iyi arkadaşım (4+ yaş)
- İki ağaç (4+ yaş)

Çocuğunuz zorbalık döngüsünde hangi grupta yer alırsa alsın (zorba-kurban-seyirci) sosyal yönden yıkıcı etkiler oluşturabilir. Yetişkinler tarafından göz ardı edilmemeli gerekli müdahaleler yapılmalıdır. Okul ile mutlaka temasa geçin.

Konya Sel-Ram

Esenler Mahallesi Gültekin Sokak No:8 Selçuklu
KONYA
<http://selcukluram.meb.k12.tr>
03322475322

sel_ram42

selcukluram@gmail.com
rehberlikselcuklu@gmail.com

Selçuklu Rehberlik
Araştırma Merkezi

Sel_Ram42